

КАРАКТЕРИСТИКИ НА ТРАНЗИТНИОТ ТУРИЗАМ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

.....

АПСТРАКТ

Во оваа докторска дисертација под наслов Карактеристики на транзитниот туризам во Република Македонија се обработени Методологијата на научното истражување кои беа битни за конкретно објаснување на низа појави и процеси во просторот на нашата земја во однос на развојот на транзитниот капацитет на луѓе, капитал и идеи, односно транзитната улога на нашата земја во рамките на Југоисточна Европа. Во овој труд посебно внимание му е посветено на Основните природно-географски и туристичко-сообраќајни основи, Туристичко-економското значење на можностите за развојот на туризмот како значајна стопанска дејност, особено на можностите за развој на транзитниот туризам во Република Македонија, со посебно значење на приоритетните претпоставки за развојот на овој вид туризам и социо-економската поставеност и државната стратегија на развојот на туризмот. Истовремено, во овој труд се обработени проблемите кои се однесуваат на антропогените вредности од комплементарно туристичко значење, демографските карактеристики во непосредна близина на магистралните патишта, бројното движење на населението во зоната од 10 км од двете страни на магистралните патишта во земјата и друго. Посебно треба да го истакнеме фактот дека посебно место во овој труд заземаат демографските карактеристики во непосредна близина на магистралните меѓународни патишта, демографски структури на населението, населбите и нивните функции кои се наоѓаат во значајните развојни сообраќајни оски или кои имаат влијанија со нивната урбана гравитација за привлекување на туристи, нивната мобилност со сместувачките

капацитети, угостителски објекти, историски и други објекти кои се од културен интерес за домашните и странските туристи и друго.

Во докторската дисертација се обработени претпоставките и реалните влијанија на урбаните центри врз развојот на транзитниот туризам, инфраструктурата (мотели, ресторани, одморалишта, продавници) кои ги привлекуваат патниците и туристите кои транзитираат низ нашиот простор по главните меѓународни транзитни магистрали исл.

Имајќи го во предвид значењето на географската положба на нашата земја во рамките на Југоисточна Европа и значајните сообраќајници кои поминуваат низ просторот на Република Македонија, беше неопходно да се анализираат бројни податоци кои се однесуваат на влез-излез на патници и туристи на главните гранични премини на Коридорот 10 и Коридорот 8, на подетален начин се обработени и анализирани податоците на влез-излез на патници и туристи на граничниот премин Табановце и Богородиза, т.е, на двете крајни точки на Коридорот 10, потоа на граничните премини Деве Баир на македонско-бугарската граница и Кафа Сан на македонско-албанската граничен премин, преку компаративни анализи сме дојдени до мошне значајни податоци за обемот на движење на патници и туристи, опременоста на граничните премини според светските и европските критериуми и друго.

Имајќи ги во предвид поставените цели и задачи за дефинирање и заокружување на овој труд, се обработени преку соодветни научни анализи и проблемите кои се однесуваат на, туристичка потрошувачка, општи карактеристики на туристичката потрошувачка, специфични карактеристики на потрошувачката, метото и улогата на транзитниот туризам во стопанскиот развој, натамошни моделирања и проектирање на ваков вид туризам, влијанието на транзитниот туризам врз бруто националниот доход, како и можни перспективи за развојот на транзитниот туризам во нашата земја.

Клучни зборови: Туризам, транзитен туризам, коридор, развојна оска, туристичка инфраструктура, материјална основа, сместувачки капацитети, угостителски објекти, туристички локалитети, туристички населби, природни пејсажи.

CHARACTERISTICS OF TRANSIT TOURISM IN REPUBLIC OF MACEDONIA

.....

ABSTRACT

This doctorate dissertation with the title *Characteristics of Transit Tourism in Republic of Macedonia*, deals with the Methodology of scientific research which were important for several aspects and processes to be explained in the area of our country regarding to the development of the transit capacity of people, assets and ideas, or the transit role of our country within the frames of South-East Europe. In this paper, special attention is paid to the Natural-Geographic Basics and Tourist-Traffic Basics, Tourist Economical importance and possibilities for developing tourism as an important commercial part, especially the opportunities for developing transit tourism in Republic of Macedonia, with special importance of natural assumptions for developing this kind of tourism and social-economical structure and country strategy of developing tourism. At the same time, this paper treats the problem that deals with anthropogenic values of complementary tourist importance, demographical characteristics near highway roads, population flowing in the area of 10 km from both sides of highway roads, etc. We should emphasize the fact that demographical characteristics near international highway roads take a special part, as well as demographical structure of population, habitation and their functions which are on very important developing traffic shafts or the ones that have an impact with its urban gravitation for attracting tourists, their mobility with accommodation capacity, restaurants, historical and other objects that are of cultural interest for the inland and foreign tourists.

In the doctorate dissertation are treated the assumptions and real affects of urban centers on the development of transit tourism, the infrastructure (motels, restaurants, resorts, shops) which attract passengers and the tourists who transit in our area on main transit international highway roads, etc.

Considering the importance of geographical position of our country in the frames of South-East Europe and the significant traffic which passes by the territory of Republic of Macedonia, it was necessary to analyze several data which refer to entering-exiting of passengers and tourists at the main border crossings of the Corridor 10 and 8, in more detailed way, there were being

analyzed data of entering-exiting of passengers and tourists at the border crossing Tabanovce and Bogorodica, i.e. on both endpoints of Corridor 10, afterwards on the border crossing Deve Bair on Macedonian – Bulgarian border and Kafa San on Macedonian-Albanian border crossing, through comparative analysis, we came out with very important data about the number of flowing passengers and tourists, the preparation of border crossings according to the global and European criteria.

Regarding to the aims and tasks for defining and summarizing this paper work, all these are worked out on appropriate scientific analysis and the problems that deal with the tourist consumption, general characteristics of tourist consumption, specific characteristics of tourist consumption, the place and the role of the transit tourism in the economic development, further modeling and projecting this kind of tourism, the impact of transit tourism on national gross income, as well as possible perspectives for the development of transit tourism in our country.

Key words: Tourism, transit tourism, corridor, development shaft, tourist infrastructure, material basis, accommodation capacity, hotels, tourist sites, tourist settlements, natural landscapes.